

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26.04.2006, sp. zn. 20 Cdo 420/2006, ECLI:CZ:NS:2006:20.CDO.420.2006.1

Číslo: 35/2008

Právní věta: Náklady výkonu rozhodnutí představují - spolu s vymáhaným nárokem plynoucím z exekučního titulu - jeho rovněž vymáhanou součástí a nebyly-li povinným mimo exekuční rámec oprávněnému uhrazeny, není to samo o sobě důvodem k zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.04.2006

Spisová značka: 20 Cdo 420/2006

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Exekuce, Náklady řízení, Výkon rozhodnutí

Předpisy: § 268 odst. 1 předpisu č. 99/1963Sb.

§ 268 odst. 4 předpisu č. 99/1963Sb.

§ 270 odst. 1 předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

K r a j s k ý s o u d v Ostravě, pobočka v Olomouci změnil usnesením ze dne 30. 9. 2005 rozhodnutí O k r e s n í h o s o u d u v Šumperku ze dne 25. 10. 2004 tak, že výkon rozhodnutí v celém rozsahu zastavil. Dle názoru odvolacího soudu je předmětem vykonávacího řízení vykonatelný výkaz nedoplatků, kterým byl povinný zavázán zaplatit oprávněné částku 403 415 Kč. Pokud byla tato částka (po nařízení výkonu rozhodnutí) povinným oprávněné mimo rámec vykonávacího řízení zcela uhrazena, je zde dán důvod pro zastavení výkonu rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu ve znění pozdějších předpisů, a to v celém rozsahu. Tato skutečnost se nikterak nedotýká rozhodnutí, kterým byla povinnému uložena povinnost zaplatit oprávněné náklady nařízení výkonu rozhodnutí, resp. náklady vzniklé jeho částečným zastavením; tato rozhodnutí tvoří samostatné exekuční tituly, na jejichž základě může oprávněná vést samostatné vykonávací (exekuční) řízení.

Oprávněná ve svém dovolání namítla, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.). Odvolací soud při svém rozhodování pominul ustanovení § 270 odst. 1, věta druhá, o. s. ř., podle kterého se nařízení výkonu rozhodnutí vztahuje také na náhradu nákladů výkonu rozhodnutí, když tyto nebyly povinným oprávněné uhrazeny. Vymáhání souvisejících nákladů exekučního řízení je součástí předmětu vykonávacího řízení, a není tedy důvod k celkovému zastavení výkonu rozhodnutí. Pokud odvolací soud dovolatelce naznačuje

možnost samostatného vymáhání pravomocně přiznaných nákladů vykonávacího řízení novým nuceným výkonem rozhodnutí, je tento postup v rozporu s procesní ekonomikou a vede toliko k nadbytečnému řetězení exekucí.

N e j v y š š í s o u d usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Dovolání je přípustné (§ 236 odst. 1 o. s. ř.), jelikož směřuje proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo změněno usnesení soudu prvního stupně ve věci samé, kterým bylo rozhodnuto o návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí (§ 237 odst. 1 písm. a/, § 238a odst. 1 písm. d/ o. s. ř.) a je také i důvodné.

Dovolací přezkum, předjímaný tímto ustanovením, je tím předpokládán zásadně pro posouzení otázek právních, pročez způsobilý dovolací důvod představuje ten, jímž lze namítat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.); vzhledem k tomu, že uplatněným důvodem je dovolací soud vázán (§ 242 odst. 3, věta první, o. s. ř.), lze to, zda rozhodnutí je zásadního právního významu, posuzovat jen z hlediska těch námitek obsažených v dovolání, jež jsou tomuto dovolacímu důvodu podřaditelné.

Předmětem přezkumu dovolacím soudem tedy budou právní závěry odvolacího soudu, vedoucí k celkovému zastavení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí povinného.

V předmětné věci byl výkon rozhodnutí nařízen na základě pravomocného a vykonatelného exekučního titulu, kterým je platební výměr oprávněné ze dne 16. 11. 1998, jímž byla povinnému uložena povinnost zaplatit oprávněné částku ve výši 403 415 Kč. Z předloženého spisového materiálu se dále podává, že oprávněná svým podáním ze dne 11. 1. 2002 navrhla, aby byl výkon rozhodnutí částečně zastaven, neboť povinný dne 28. 12. 2001 částku ve výši 403 415 Kč oprávněné uhradil; soud prvního stupně následně svým rozhodnutím ze dne 18. 1. 2002 výkon rozhodnutí v částce 403 415 Kč – ve skutečnosti jen částečně, byť bez výslovného slovního vyjádření – zastavil a rozhodl současně o nákladech soudního řízení. Povinný následně soudu navrhl zastavení výkonu rozhodnutí v celém rozsahu, neboť, dle jeho názoru, celou vymáhanou pohledávku již oprávněné uhradil; návrhu povinného bylo vyhověno dovoláním napadeným rozhodnutím, které změnilo zamítavé rozhodnutí soudu prvního stupně. Odvolací soud tak zastavil výkon z rozhodnutí z důvodu, pro nějž byl již před tím částečně zastaven. Takový postup ovšem nemá v právní úpravě oporu.

Podle ustanovení § 270 odst. 1 o. s. ř. platí, že spolu s nařízením výkonu rozhodnutí uloží soud povinnému také povinnost k náhradě nákladů výkonu rozhodnutí, aniž stanoví lhůtu k jejich zaplacení; nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje i na tyto náklady. Dopad těchto „nákladových“ zásad vykonávacího řízení do procesní fáze posuzování návrhu na zastavení výkonu rozhodnutí odvolací soud při svém rozhodování o návrhu povinného na zastavení výkonu rozhodnutí zcela zjevně pominul. Je nesprávný jeho závěr, že uhrazením částky přiznané oprávněné exekučním titulem mimo rámec vykonávacího řízení povinným, aniž by zároveň došlo z jeho strany k uhrazení soudem uložených nákladů výkonu rozhodnutí, jsou splněny podmínky pro zastavení výkonu rozhodnutí. Tento názor je nepřipadným proto, že náklady výkonu rozhodnutí (se zohledněním díkce § 270 odst. 1, věta za středníkem, o. s. ř.) představují – spolu s vymáhaným nárokem plynoucím z exekučního titulu – jeho rovněž vymáhanou součást a nebyly-li povinným mimo exekuční rámec oprávněné uhrazeny, není zde důvod k zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce).

S argumentem vzneseným odvolacím soudem, dle něhož lze rozhodnutí vydané v rámci vykonávacího řízení použít jakožto samostatný exekuční titul a na jeho základě může ten, v jehož prospěch přiznané právo vyznívá, vést nucený výkon rozhodnutí (exekuci), se lze ztotožnit pouze potud, má-li

předmětné rozhodnutí svůj základ až v procesní fázi rozhodování o celkovém zastavení výkonu rozhodnutí (§ 271 o. s. ř.) a nikoliv již v samotném rozhodování o jeho nařízení. Nelze totiž přehlížet ani to, že nařízení výkonu rozhodnutí se nevztahuje pouze na náklady přiznané (a vyčíslené) oprávněnému usnesením o jeho nařízení, ale také na náklady, jež mu jsou přiznány v jeho dalším průběhu (srov. Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z., Mazanec, M. Občanský soudní řád. Komentář. II. díl. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, str. 1268). Jak ostatně naznačuje sama dovolatelka ve svém podání, účelnost uvedené zákonné konstrukce nákladového výroku spočívá v procesně-ekonomické snaze počet vykonávacích (exekučních) řízení (z tohoto úseku vzešlých) minimalizovat.

Právní názory odvolacího soudu, které uplatnil při svém rozhodování, tedy správné nejsou, a dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. dovolatelka uplatnila právem.

Dovoláním napadené rozhodnutí proto Nejvyšší soud zrušil, a odvolacímu soudu věc vrátil k dalšímu řízení (§243b odst. 2, 3 o. s. ř.).